

Handläggare

Anna Sundin
Tel. 0152-296 28

Patientsäkerhetsberättelse 2020

Sammanfattning

Året 2020 har påverkats av den pågående pandemin. Alla personalkategorier inom vård och omsorg har varit hårt belastade. Rutinjusteringar utifrån att kunskapsläget förändrats har skett under vissa perioder varje dag. Trots omständigheterna har det genomförts aktiviteter som sedan tidigare varit planerade.

Avvikelsemodulen i verksamhetssystemet Treserva har förbättrats. Upphandling av digitalt signeringsverktyg är genomförd och avslutad. Upphandling av digitala läkemedelskåp är genomförd och avslutad. Syftet med aktiviteterna är att öka patientsäkerheten.

Därutöver har en organisatorisk förändring genomförts i syfte att samla hälso- och sjukvården i ett eget verksamhetsområde. Flera egenkontroller har genomförts men mycket arbete har lagts åt sidan på grund av rådande omständigheter.

Därför kvarstår förra årets fokusområden:

- Ett funktionellt ledningssystem.
- Informationsöverlämning mellan hälso- och sjukvård och omvårdnadspersonal.
- Egenkontroll.
- Avvikelsehantering.

Pandemin har satt fokus på förbättringsområden. Dessa är:

- Läkarmedverkanavtalet
- Vårdhygien
- Patienters och anhörigas delaktighet.

Föregående mål inom palliativ vård och förebyggande vård kvarstår 2021.

Inledning

Enligt patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659) ska vårdgivaren skriva en patientsäkerhetsberättelse årligen senast 1 mars. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt för alla redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Pandemin och dess konsekvenser har varit tongivande och övriga arbeten har inte varit möjliga att prioritera under långa perioder under året. Trots det har det genomförts aktiviteter som inte hört samman med de rådande omständigheterna.

Organisation och ansvar

Kommunfullmäktige beslutar om vilken nämnd i kommunen som ansvarar för ledningen av hälso- och sjukvården. I Strängnäs kommun är det Socialnämnden som har ansvaret för den hälso- och sjukvården och är där med vårdgivare. Vårdgivaren har det övergripande ansvaret för att den hälso- och sjukvård som bedrivs uppfyller kraven på god vård. Vårdgivaren utser verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen. Funktionen verksamhetschef för hälso- och sjukvård har under 2020 flyttats till socialchef i samband med organisationsförändringen. Denne har det samlade ansvaret för en hälso- och sjukvårdsverksamhet. Undantaget är ledningsansvaret för uppgifter som medicinsk ansvarig sjuksköterska, MAS, ansvarar för enligt Hälso- och sjukvårdslagen och Patientsäkerhetsförordningen.

Ansvarsområdet inkluderar personer som är 18 år eller mer och som får insatser inom:

- Särskilda boenden för äldre
- Hemsjukvård, i ordinärt boende på primärvårdsnivå
- Korttidsvistelse enligt SoL
- Dagverksamhet för äldre
- Bostäder med särskild service för personer med psykiska funktionsnedsättningar enligt SoL
- Bostäder med särskild service enligt LSS
- Daglig verksamhet och sysselsättning enligt SoL/LSS

Samverkan

Intern samverkan internt mellan legitimerad personal och omvårdnadspersonal inom de olika verksamhetsområdena pågår ständigt för att ordinerade insatser ska utföras patientsäkert. Privata hemtjänsten utförare ingår i det arbetet.

Den största externa samverkanspartnern är Regionen. Det finns en utarbetad samverkansstruktur och en politiska nämnd, "Gemensam nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård". En av de viktigaste överenskommelserna som är framtagen i den strukturen är "Trygg utskrivning och effektiv samverkan" som helt är fokuserad på samverkan för att säkra patientsäkerheten.

Ut- och inskrivningsprocessen från/till sjukhus följs upp fortlöpande inom ramen för närvårdsstrukturen. Det har uppmärksammats att patienter under period av pandemin varit kvar längre på sjukhus innan de bedömts som utskrivningsklara. Detta oavsett om de har haft covid-19 eller inte. Läkarbesöken vid särskilt boende har inte påverkats av pandemin. Dock kommer det göras en fördjupad analys under 2021 gällande avtalet om läkarmedverkan.

Under 2020 slutfördes en ny rutin som syftar till en säkrare läkemedelshantering i samband med in- och utskrivning från sjukhusen. Arbetet påbörjades 2019 men den implementerades först hösten 2020.

Det sker samverkan med tandvårdsenheten vid regionen. Detta för att patienter ska bli erbjudna munhälsobedömningar och att personal ska erbjudas utbildning. Antalet munhälsobedömningarna har minskat under 2020. Utbildningar riktad till personal har inte alls genomförts på grund av pandemin. Detta på grund av årets omständigheter.

Regionens läkemedelskommitté har i samverkan med kommunerna reviderat övergripande rutin för läkemedelshantering i Sörmland och som både gäller region Sörmland och kommunerna. Arbetet har fördröjts ett år. Är nu beslutad men ännu inte implementerad.

Patienters och anhörigas delaktighet

Patient ska vara delaktig in sin hälso- och sjukvård. När det är aktuellt ska anhöriga erbjudas delaktighet.

Klagomål och synpunkter

Anhöriga har kommit in med klagomål både direkt till verksamheten och via Inspektion för vård och omsorg eller patientnämnden. Det finns en justerad övergripande rutin för att hantera klagomål. Justeringar har gjorts i den för att nå en överblick över alla inkommande synpunkter och klagomål.

Ett klagomål har kommit via patientnämnden och samma klagomål har även skickats till Inspektion för vård och omsorg. Därutöver har tre personer lämnat klagomål direkt till Inspektion för vård och omsorg. Inga av ärendena är avslutade utan är under utredning. Man kan dock konstatera att det finns förbättring att göra så att anhöriga uppfattar att de är informerade och att de känner sig trygga med att vi lyssnar på deras synpunkter.

Avvikelse

Den som upptäcker en avvikelse ansvarar för att rapportera det i verksamhetssystemet. Enhetschef utreder i samarbete med legitimerad personal. Syftet är att belysa det som kan bli bättre och därefter sätta in åtgärder för att minimera risken att det händer igen. En utredning har genererat en Lex Maria anmälan till Inspektion för vård och omsorg. Den är ännu inte avslutad, svar väntas från Inspektion för vård och omsorg.

Totalt ca 4000 st. inrapporterats inom hälso- och sjukvård vilket är en minskning mot föregående år. Detta är troligen en underrapportering eftersom administrativa processer inte fungerat fullt ut.

Den största andelen är inom området läkemedelshantering, 1406 st. Fall är den näst största gruppen.

Övriga områden t.ex. dokumentation, informationsöverföring. I dagsläge råder osäkerhet om hämtad statistik från avvikelsemodulen visar en sann bild eftersom inmatningen inte görs på samma vis. Förhoppningen är att den nya modulen ska

ge stöd för användaren så att även statistiken blir riktig. Vi vet dock vilka förbättringsområden och där av har dessa aktiviteter påbörjats:

- Upphandling av digitalt signeringsverktyg är genomförd och avslutad. Syftet är att öka kvalitén på uppföljning av ordinationer och att minska uteblivna utförda ordinationer. Implementering planeras ske första halvåret 2021.
- En förändring i avvikelsemodulen i verksamhetssystemet Treserva gjordes mot slutet av år 2020 för att stödja analys, åtgärder och uppföljning. Mottagandet i verksamheten har varit positiv men den har gått för kort tid för att se tydligare förbättringar av t.ex. antal uppföljningar.
- Upphandling av digitala läkemedelskåp är genomförd och avslutad. Syftet är att få bättre kontroll av behörigheter till läkemedelskåp och att minska svinn av narkotika.
- Arbetet med att införa läkemedelsfördelare är påbörjat. Upphandling kommer att ske under 2021. Syftet är att stödja personer att ansvara för sina läkemedel och på så vis bli mer självständig.

Egenkontroll

Genomförda egenkontroller:

- Kontroll av enheter (tabletter, plåster, flytande) narkotika.
- Punktmätning av följsamheten gällande basala hygienregler.
- Tillgång till arbetskläder och möjlighet till rätt hantering.
- Läkemedelsgranskningar.

Svinn av narkotika har markant minskat jämförelsevis med föregående år. Åtgärderna har varit de samma som tidigare t.ex. arbeta två och två under kortare perioder. Parallellt med åtgärderna har upphandling av digitala läkemedelskåp genomförts. Läkemedelskåpen kommer bytas ut med mål under första halvåret 2021.

Punktmätning av följsamheten gällande basala hygienregler. Den genomfördes vid äldreboenden. Resultatet visar att det finns flera förbättringsområden.

Det finns arbetskläder i tillräcklig mängd och det finns förutsättningar för att den förvaras rätt. Däremot har inte alla enheter tvättmaskiner som garanterar temperatur.

Granskning av läkemedelshantering har genomförts något justerade utifrån rådande omständigheter. Ett fokus område var narkotika och utifrån granskningen har justeringar gjorts.

På grund av rådande läge har övriga inplanerade kontroller inte genomförts:

- Hygiengranskning av vårdhygien/smittskydd
- Trycksår
- Vårdrelaterade infektioner

Informationssäkerhet

För att säkerställa att personuppgifter skyddas i verksamhetssystem enligt gällande lagstiftning skall regelbundna kontroller av händelseloggar utföras enligt stickprovsmo-
dell.

Det har påbörjats en uppföljning av informationssäkerheten men den är inte slutförd.

Mål och strategier för kommande år

Mycket av planerat arbete har lagts åt sidan på grund av rådande omständigheter.

Därför kvarstår förra årets fokusområden:

- Ett funktionellt ledningssystem.
- Informationsöverlämning mellan hälso- och sjukvård och omvårdnadspersonal.
- Egenkontroll.
- Avvikelsehantering.

Pandemin har satt fokus på förbättringsområden. Mot bakgrunden prioriteras dessa områden:

- Läkarmedverkanavtalet
- Vårdhygien
- Patienters och anhörigas delaktighet.

Anna Sundin
Medicinskt ansvarig sjuksköterska